

Placeringsriktlinjer för SKR Pensionsstiftelse

Org.nr 802013-8577

Denna version fastställd vid styrelsemöte 6 september 2022

Innehållsförteckning

1	Inledning	2
2	Investeringsstrategi	2
3	Organisation	5
4	Riskstyrning och övriga placeringsbegränsningar	7
5	Uppföljning och rapportering	9

1 Inledning

SKR Pensionsstiftelse (stiftelsen) är bildad i syfte att trygga utfästelser om pensionsförmåner som lämnats av Sveriges Kommuner och Regioner och övriga anslutna förbund, till arbetstagare, tidigare arbetstagare eller deras efterlevande. Pensionsåtagandet är långsiktigt (mer än tio år i genomsnitt) och de pensionsberättigade kompenseras för framtida inflation.

Förutom dessa riktlinjer styrs stiftelsens verksamhet av den s.k. Tryggandelagen (Lag (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.) och Finansinspektionens föreskrifter om pensionsstiftelser (FFFS 2019:19). Övriga styrdokument som gäller för stiftelsens verksamhet är riktlinjer för riskhantering, riktlinjer för internrevision, riktlinjer för verksamhet som omfattas av uppdragsavtal, beredskapsplan och ersättningspolicy. Stiftelsen står under tillsyn av Länsstyrelsen i Stockholms Län och Finansinspektionen.

1.1 Placeringsriktlinjernas syfte

Dessa riktlinjer är avsedda att ange strategisk inriktning och begränsningar för förvaltningen av stiftelsens tillgångar, stiftelsens organisation samt arbetet med riskkontroll, uppföljning och rapportering.

1.2 Avkastningsmål och risktolerans

Placeringshorisonten för förvaltningen är lång (tio år eller mer) och målsättningen är att den samlade förvaltningen ska generera en real nettoavkastning (efter förvaltningskostnader men före skatt) på 1,0 procentenhet per år.

Risktoleransen är begränsad och innebär att den lägsta totalavkastningen som förväntas inträffa på 12 månaders sikt ej får understiga -15 procent av portföljens aktuella marknadsvärde (till 95 % konfidens).

Som ett viktigt led i riskstyrningen ska den grundläggande principen om diversifiering tillämpas. Diversifieringsprincipen innebär att en portföljs placeringar fördelas inom och mellan olika tillgångsslag och marknader med syfte att minska den totala effekten av enskilda negativa händelser bland portföljens innehav.

Riskstyrningsmodellen beskrivs närmare i avsnitt 4.

2 Investeringsstrategi

2.1 Tillgångsslag och strategisk tillgångsfördelning

Stiftelsen bestämmer investeringsstrategin med utgångspunkt i det fastställda avkastningsmålet och risktoleransen. Beslutet om investeringsstrategi kan baseras på en ALM-studie¹ eller annan lämplig investeringsstrategisk analys. Den investeringsstrategiska analysen ska uppdateras minst vart femte år. Tillgångssidans syfte är att skapa förutsättningar för att uppnå avkastningsmålet inom den beslutade risktoleransen och riskstyrningen.

Obligationsportföljens primära uppgift är att skapa en stabil bas i portföljen. Delar av de räntebärande tillgångarna placeras med låg kreditrisk och andra delar med kreditrisk (vilket innebär en högre förväntad avkastning jämfört med låg kreditrisk).

¹ ALM står för engelskans *asset liability modelling*, d.v.s. modellering av tillgångar och skulder.

Aktieinvesteringar inkluderas i strategin för att möjliggöra en långsiktig förbättring av den framtida fonderingsgraden. Detta möjliggörs genom att stiftelsen förväntar sig att den generella aktiemarknaden ger en väsentlig riskpremie i förhållande till obligationsmarknaden.

Stiftelsen väljer också att investera i absolutavkastande investeringar, däribland s.k. absolutavkastande hedgefonder och liknande strategier eftersom den förväntar sig att dessa investeringar genererar en överavkastning jämfört med avkastningen på obligationsmarknaderna samt erbjuder goda riskspridningsegenskaper gentemot den generella aktiemarknadens utveckling.

Innehav i räntebärande värdepapper och absolutavkastande investeringar vars innehav är noterade i utländsk valuta ska i normala fall valutakurssäkras till SEK. Valutaexponering i aktier anses däremot i normala fall vara en del av tillgångssportföljens riskspridning. Stiftelsens styrelse kan emellertid bestämma att också valutakurssäkra hela eller delar av exponeringen i utländska aktier.

Den strategiska tillgångsfördelningen och de övergripande placeringsbegränsningarna framgår av tabellen nedan.

Tillgångsslag	Andel av portföljen, %		
	Min	Normal	Max
Räntebärande värdepapper inkl. likvida medel	30	45	100
Obligationer med låg kreditrisk (stats- och bostadsobligationer), inkl. likvida medel	0	10	100
Övriga obligationer med kreditrisk (FRN, Bank Loans, företagsobligationer, tillväxtmarknadsobligationer)	0	35	50
Noterade aktier	0	40	50
Svenska noterade aktier	0	20	30
Globala noterade aktier	0	20	30
Absolutavkastande investeringar	0	15	20

Stiftelsen förutsätts vara fullinvesterad och transaktionslikviditeten ska således hållas på en låg nivå. Likvida medel ska placeras till bästa möjliga ränta och ska inräknas i Obligationer med låg kreditrisk i tabellen ovan.

Avvikelsemandaten i tabellen ovan syftar till att stiftelsen på kort sikt inte ska behöva rebalansera portföljens tillgångsslag i en föränderlig marknad samt att det ska finnas flexibilitet att fördela kapitalet till de tillgångsslag som bedöms ha goda förutsättningar att skapa avkastning. Överskrids avvikelsemandaten krävs emellertid en rebalansering så att tillgångsfördelningen återställs inom tillåtna ramar.

Investeringsstrategin ska implementeras genom att anlita externa kapitalförvaltare. Av riskspridnings- och effektivitetsskäl ämnar stiftelsen använda sig av värdepappersfonder i förvaltningen.

2.2 Hållbarhet i samband med portföljens förvaltning

Stiftelsen ska verka för långsiktig hållbarhet och god etik.

Arbetsprocess för långsiktig hållbarhet

Stiftelsen genomför den operativa förvaltningen genom att investera via externa fond- och kapitalförvaltare. Det operativa arbetet inom hållbarhetsområdet bedrivs således av de externa fondförvaltarna vars innehav som vid varje tillfälle ingår i Stiftelsens portfölj.

För att stärka hållbarhet i portföljen ska Stiftelsen använda sig av så kallat positivt urval och ansvarsfullt ägande. Positivt urval innebär kortfattat att fond-/kapitalförvaltaren aktivt väljer in bolag i portföljen som är mer hållbara eller har ett starkare hållbarhetsarbete jämfört med andra bolag. Ansvarsfullt ägande innebär i sin tur att fond-/kapitalförvaltaren proaktivt försöker påverka enskilda bolag i en mer hållbar riktning.

Stiftelsen ska använda extern investeringsrådgivare som har en relevant och tydlig process för att utvärdera olika fond- och kapitalförvaltares arbets sätt inom positivt urval och ansvarsfullt ägande. Därigenom kan Stiftelsen vid varje placeringsbeslut prioritera de alternativ som medför ett starkare hållbarhetsarbete. Den beskrivna processen innebär också att Stiftelsen i framtiden kan förstärka portföljens hållbarhet ytterligare genom att följa marknadens utveckling inom området.

Från och med 2022 införs Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) i Europa som innebär att fonder ska klassificera sig som artikel 6, 8 eller 9 enligt regelverket. Vid fondernas investeringsbeslut har artikel 8-fonder ett större fokus på de underliggande företagens hållbarhetsaspekter än artikel 6-fonder medan artikel 9-fonder har hållbarhet som mål. Stiftelsen ska välja en artikel 8-fond före en artikel 6-fond och en artikel 9-fond före en artikel 6 eller 8-fond om alternativen i övrigt bedöms som likvärdiga med avseende på underliggande exponeringar, förväntad risk och avkastning samt kostnader.

ESG4Real-certifierade fond-/kapitalförvaltare ska prioriteras vid investeringsbeslut. Certifieringen innebär att fondförvaltningen uppfyller uppsatta krav avseende exkludering, normbaserad screening, ESG-analys och integration samt påverkan via aktivt ägarskap ("engagement")². Stiftelsen ska välja att investera i en ESG4Real-certifierad fond före en fond som inte är ESG4Real-certifierad, om alternativen i övrigt bedöms som likvärdiga med avseende på underliggande exponeringar, förväntad risk och avkastning samt kostnader.

Genom att arbeta enligt den process som beskrivs ovan förväntar sig Stiftelsen att portföljens risk och avkastning påverkas i en positiv riktning.

Etiska överväganden

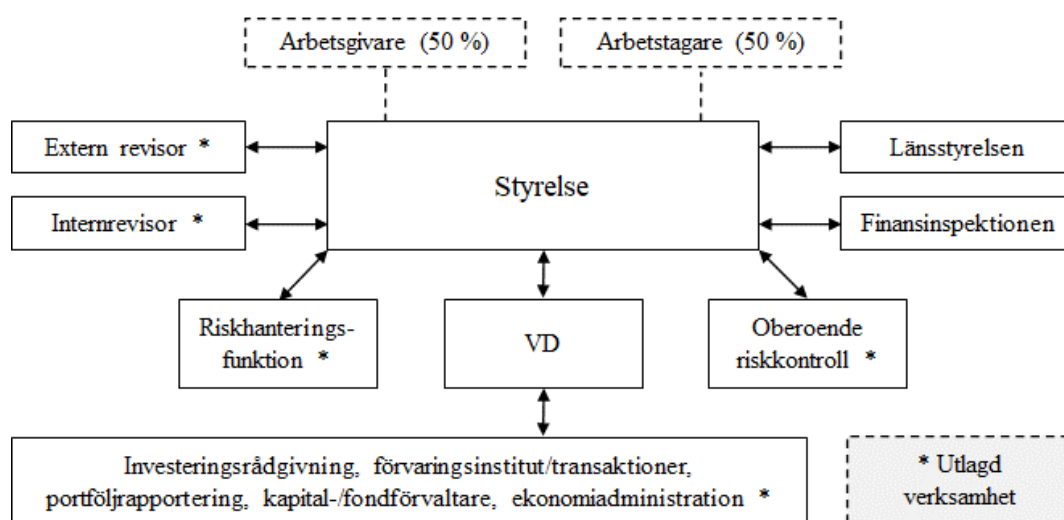
God etik definieras som avståndstagande från kriminalitet, respekt för seriösa affärsmetoder samt demokratiska principer. Stiftelsen har som krav att de företag och organisationer i vilka kapital investeras följer OECD:s riktlinjer för multinationella företag, ILO:s kärnkonventioner (avseende tvångs- och barnarbete, arbetsvillkor, likabehandling och organisationsfrihet) samt FN:s konventioner om mänskliga rättigheter, miljö och korruption, FN:s Global Compact och FN:s principer för ansvarsfulla investeringar.

² Fond-/Kapitalförvaltarens efterlevnad av ESG4Real certifieras av en oberoende certifieringsorganisation ackrediterad enligt ISO17065 från ett policy-, process- och rapporteringsperspektiv, vilket ger en tillförlitlig och kontinuerlig kvalitetskontroll.

Fonderna som väljs in i portföljen ska ha såväl regler som relevant process för att minimera och/eller hantera exponering mot kontroversiella verksamheter eller bolag utifrån etiska aspekter. Därför ska Stiftelsen inte investera i fonder som saknar en hantering av exponering mot följande produkter och tjänster:

- (Fonder med) bolag som bryter mot internationella normer för miljö, mänskliga rättigheter arbetsvillkor och korruption.
- (Fonder med) bolag som kan förknippas med illegala eller kontroversiella vapen (klustervapen, personminor, biologiska och kemiska vapen samt kärnvapen utanför spridningsavtalet).
- (Fonder med) bolag som kan förknippas med distribution av pornografiskt material där omsättningen överstiger 5 %. Nolltolerans gäller vid produktion av pornografiskt material.
- Fonder som består av enskilda bolag vars omsättning till mer än 5 % kommer från tobak, alkohol, cannabis, hasardspel, militärt material eller fossila bränslen.

3 Organisation

3.1 Styrelsen

Stiftelsens styrelse är ansvarig för stiftelsens samtliga verksamheter i förhållande till lagar, föreskrifter och egna riktlinjer. Stiftelsens styrelse ska:

- besluta om och fastställa stiftelsens investeringsstrategi,
- identifiera, värdera och dokumentera verksamhetens placeringsrisker, operativa risker, risker i samband med uppdragsavtal och övriga väsentliga risker en gång vart tredje år, eller då placeringarna eller verksamheten förändras på ett väsentligt sätt,
- anta och bedöma behovet av att revidera alla styrdokument inkl. dessa placeringsriktlinjer, övriga styrdokument samt dokumentet "Företagsstyrning - processer och arbetsrutiner",
- utse VD samt personer som är lämpliga att ansvara för riskhanterings- och internrevisionsfunktionerna,
- godkänna internrevisionsplanen samt tillse att internrevisionsfunktionen erhåller relevant information om verksamheten,
- fatta beslut om att anlita externa tjänsteleverantörer samt teckna och avsluta uppdragsavtal,
- tillgodose att tillräckliga administrativa rutiner finns upprättade,
- fatta beslut om gottgörelser,

- följa upp och analysera förvaltningen,
- sammanträda minst fyra gånger om året.

3.2 Verkställande direktör (VD)

Stiftelsens VD ska:

- bereda ärenden på styrelsens uppdrag,
- ansvara för utvärdering/revidering av placeringsriktlinjerna och övriga styrdokument och föreslå lämpliga förändringar till styrelsen,
- på inrådan av investeringsrådgivaren, fatta beslut om avvikelser från den normala tillgångsfördelningen samt besluta om val av förvaltare/fonder inom ramen för placeringsriktlinjerna,
- utvärdera externa tjänsteleverantörer samt föreslå val för styrelsen,
- tillse att stiftelsens styrelse erhåller tillräcklig rapportering kring förvaltningens resultat och riskkontrollrapportering,
- ansvara för stiftelsens administration och rapportering i förhållande till tillsynsmyndigheter,
- övervaka, jämföra och följa upp resultat av förvaltningen,
- representera stiftelsen gentemot tredje man (tjänsteleverantörer och övriga intressenter),
- ansvara för planering och administration i samband med styrelsemöten.

3.3 Oberoende riskkontroll

Den oberoende riskkontrollen ska:

- vara en separat funktion skild från rådgivande verksamhet, placeringsbeslut samt genomförande av transaktioner för att säkerställa en ändamålsenlig och oberoende riskkontroll.
- rapportera om portföljens exponeringar i förhållande till riskstyrningsmodellen och övriga placeringsbegränsningar till VD och styrelse,
- genomföra en fördjupad riskkontroll i förhållande till stiftelsens placeringsbegränsningar två gånger per år och rapportera denna till VD och styrelse,
- en gång per år genomföra en fördjupad granskning av portföljen i förhållande till Riktlinjer för hållbarhet (avsnitt 2.2).

3.4 Revisorer och riskhanteringsfunktionen

Revisionsfunktionerna (extern och intern) samt riskhanteringsfunktionen utför sina respektive uppdrag enligt separata riktlinjer och planer.

Stiftelsens styrelse är ansvarig för att identifiera, värdera och dokumentera verksamhetens placeringsrisker en gång vart tredje år, eller då placeringarna eller verksamheten förändras på ett väsentligt sätt. Utöver detta utser styrelsen särskilt en person som ansvarig för riskhanteringsfunktionen vars uppgift är att löpande bedöma placeringsriskerna som pensionsstiftelsens är utsatt för och utvärdera huruvida den befintliga riskhanteringen är tillräcklig och lämplig.

3.5 Ekonomiadministration

Ekonomiadministrationen ska ansvara för:

- löpande bokföring samt underlag för årsredovisning,
- deklARATION och skatt.

3.6 Utlagda verksamheter (uppdragsavtal)

Stiftelsen kan välja att anlita externa rådgivare och resurser för att operativt genomföra de arbetsuppgifter som krävs för att implementera förvaltningen, kontroller och rapportering. Därvid ska stiftelsens Riktlinjer för verksamhet som omfattas av uppdragsavtal iakttas. Stiftelsen upprätthåller löpande en förteckning över uppdragsavtal som redovisar vilka externa leverantörer som genomför respektive uppdrag.

3.7 Behörigheter

Med behörigheter avses firmateckning. Stiftelsens firma tecknas, förutom av styrelsen, av ordförande i förening med VD. Avseende genomförande av VD:s investeringsbeslut kan VD eller ansvarig för Ekonomiadministrationen underteckna handelsordrar.

4 Riskstyrning och övriga placeringsbegränsningar

I detta avsnitt beskrivs närmare den risktolerans och riskstyrningsmodell som ska gälla för kapitalets förvaltning tillsammans med övriga placeringsbegränsningar.

4.1 Riskstyrning

Risken i förvaltningen ska begränsas genom att den lägsta totalavkastningen som förväntas inträffa på 12 månaders sikt ej får understiga -15 procent av portföljens aktuella marknadsvärde. Risknivån ska löpande övervakas genom en s.k. ”Value-at-Risk-analys” (kan översättas till ”analys av risken för värdeminskning”) som går ut på att uppskatta den maximala förväntade minskningen av portföljens marknadsvärde givet portföljens aktuella exponering mot olika tillgångslag, deras respektive volatilitet och inbördes samvariation. Riskstyrningen förutsätter att antaganden görs för de olika tillgångsslagens förväntade avkastning och volatilitet samt för samvariationen mellan dem. Tillsammans med uppgifter om portföljens aktuella exponering medger detta en löpande uppdatering av riskberäkningarna. Riskstyrningsmodellen beskriver samtidigt det stresstest som stiftelsen genomför löpande.

4.2 Marknadsrisker

Marknadsrisker hanteras först och främst genom risktoleransen och riskstyrningen som beskrivs ovan. De hanteras även genom att den andel av portföljen som kan investeras i exempelvis aktier är begränsad (se avsnitt 2 ovan). De marknadsrisker som bärs i stiftelsen är således medvetna och nödvändiga för att uppnå avkastningsmålet.

4.3 Koncentrations- och kreditrisk m.m.

Exponering mot enskild emittent/bolag får maximalt utgöra 10 % av ränteportföljen respektive aktieportföljen, dock med följande undantag:

- Exponering mot svenska staten, svenska kommuner och svenska regioner kan totalt eller enskilt vara 100 % av ränteportföljen.
- Exponering mot säkerställda bostadsobligationer utgivna av en enskild emittent kan totalt uppgå till maximalt 25 % av ränteportföljen.
- Högst 25 % av den totala portföljen får bestå av obligationer med kreditbetyg som är lägre än ”investment grade” (lägre än BBB- eller motsvarande enl. S&P Global Ratings). Enskild emittent med kreditbetyg som är lägre än ”investment grade” (lägre än BBB- eller motsvarande enl. S&P Global Ratings) får maximalt uppgå 1 % av den totala portföljen.

- Så kallade hedgefonder ska sortera inom tillgångsslaget absolutavkastande investeringar. Ingen enskild hedgefond ska tillåtas utgöra mer än 3 % av den totala portföljens marknadsvärde.
- Stiftelsen får, så långt det är tillåtet enligt Tryggandelagen, investera i aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier samt obligationer och andra skuldförbindelser, om värdepapparen eller skuldförbindelserna har getts ut av arbetsgivare eller har getts ut av företag i en grupp av emittenter eller låntagare med inbördes anknytning som arbetsgivare ingår i.

4.4 Ränterisk

Med ränterisk avses att värdet på en räntebärande tillgång varierar med marknadsräntan. Åtagandet är långsiktigt varför de räntebärande tillgångarna också kan ha en lång räntekänslighet (duration) om upp till tio år.

4.5 Likviditetsrisk

Avseende tillgångsslagen räntebärande värdepapper och aktier ska investeringarna till övervägande del begränsas till värdepapper med god likviditet. Med god likviditet avses tillgångar som är föremål för daglig handel. Fonder ska vara föremål för handel med regelbundna intervall (normalfallet ska vara daglig handel). För vissa fonder kan mindre frekvent handel tillåtas (exv. inom absolutavkastande investeringar).

4.6 Valutakursrisk

Gällande tillgångsslagen för räntebärande värdepapper och absolutavkastande investeringar ska dessa vara noterade i eller valutakurssäkrade till svenska kronor. Valutaexponering i globala aktier är tillåtet eftersom det bidrar till portföljens riskspridning.

4.7 Motpartsrisk

Motpartsrisk begränsas i första hand genom att säkerställa att motparter omfattas av reglering från myndighet. Inlåning och värdepappersaffärer får göras i svensk bank eller annan institution vilken står under Finansinspektionens tillsyn och har erforderliga tillstånd härför enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Värdepappersaffärer får vidare göras med utländska institutioner som har erforderliga tillstånd och som står under tillsyn av lokal tillsynsmyndighet.

Motpartsrisk begränsas också under avsnitt 4.3 där den totala exponeringen, inklusive motpartsrisk, mot enskild emittent/bolag begränsas.

4.8 Derivatinstrument

Stiftelsen använder sig av derivat endast inom de av stiftelsens fondinvesteringar där detta tillåts i enlighet med deras respektive fondbestämmelser, och då för att underlätta effektiv förvaltning eller bidra till att reducera riskerna i förvaltningen.

4.9 Förvar

Portföljens tillgångar ska förvaras hos svensk bank eller annat förvaringsinstitut som har Finansinspektionens tillstånd att ta emot värdepapper för förvaring.

4.10 Belåning

Stiftelsen ska inte belåna portföljens tillgångar. Belåning inom värdepappersfonder omfattas inte av detta förbud.

5 Uppföljning och rapportering

5.1 Daglig portföljrapportering

Stiftelsen ska ha tillgång till en daglig rapportering avseende den totala portföljens värdeutveckling, avkastning och riskexponering i förhållande till riskstyrningsmodellen och de övergripande placeringsbegränsningarna. Rapporteringen ska också redovisa avkastning och exponering för de olika övergripande tillgångsslagen sam för enskilda förvaltningsmandat och fonder.

Den dagliga rapporteringen är tillgänglig via webbsida och bygger på senast kända värde för portföljens innehav samt kan även bygga på estimerade värden för vissa innehav.

5.2 Månadsvis portföljrapportering

Varje månad ska en skriftlig portföljrapport avseende den totala portföljens värdeutveckling, avkastning och riskexponering i förhållande till avkastningsmålet och de övergripande placeringsbegränsningarna levereras till stiftelsen. Rapporteringen ska också redovisa avkastning och exponering för de olika övergripande tillgångsslagen samt för enskilda förvaltningsmandat och fonder.

Den månadsvisa rapporteringen är tillgänglig via webbsida och bygger på slutliga och avstämda värden för portföljens innehav.

5.3 Rapportering från oberoende riskkontroll

I tillägg till rapporteringen ovan genomför den oberoende riskkontrollfunktionen en fördjupad riskkontroll i förhållande till stiftelsens placeringsbegränsningar två gånger per år och rapporterar denna till VD och styrelse.

En fördjupad granskning av portföljen i förhållande till Riktlinjer för hållbarhet (avsnitt 2.2) ska genomföras en gång per år och rapporteras till VD och styrelse.

5.4 Jämförelseindex för den totala portföljen (benchmark) och tillgångsslagen

Den totala portföljens avkastning ska jämföras mot ett strategiskt benchmark som reflekterar den beslutade investeringsstrategin. Avkastningen för benchmark ska utgå från den månatliga totala avkastningen (inkl. eventuella utdelningar och räntor etc.) för de olika jämförelseindexen i tabellen nedan och viktas ihop enligt andelarna (månadsvis rebalansering av jämförelseindex).

Tillgångslag	Jämförelseindex	Andel, %
Obligationer med låg kreditrisk	OMRX Bond	10,0
Övriga obligationer med kreditrisk	BarCap Gbl Agg Credit TR Hdg SEK	35,0
Svenska aktier	SIX PRX	20,0
Globala aktier	MSCI AC World NR	20,0
Absolutavkastande investeringar	OMRX T-bill + 2,0 % per år	15,0